

Društvo
mladinski ceh
Rakovniška 6, 1000 Ljubljana
01 427 71 40, 031 31 30 31
www.mladinski-ceh.si
ceh@mladinski-ceh.si

Datum: 5. 12. 2008

Stanje prostovoljstva na področju vzgoje in izobraževanja

Sledeč teorijam vzgoje, ki predpostavljajo, da ni izobraževanja, kjer bi bila vzgoja izključena, se zavedamo pomena vpliva izobraževalnega sistema na mladega človeka. Predispozicije, ki jih dobi v otroštvu in mladosti ga spremljajo skozi vse življenje, ravno za to je izjemnega pomena, da se začneja prostovoljstvo kot vrednota privzgajati mladim generacijam. Le ta lahko temelji na osebni izkušnji prostovoljstva ali sodelovanja v različnih prostovoljskih aktivnostih, ki jih v okviru formalnega učnega procesa pripravijo drugi.

Poročilo Evropskega parlamenta, 22. april 2008: "Prostovoljstvo je dobro za vsakogar, za skupnost, za razvoj regionalnih ekonomij in tudi razvoja nacionalne ekonomije. Poleg tega tudi pomaga graditi "socialni kapital" ki ga želijo doseči tudi druge politike. Več kot 100 milijonov EU državljanov dela prostovoljsko, in vsak porabljen EURO za podporo prostovoljstvu generira vračilo med 3 in 8 EURO, ta prispevek ki bi se moral odraziti v nacionalnih proračunih."

Različne oblike prostovoljnega dela, v katere se imajo mladi možnost vključevati ali aktivnosti, ki jih zanje pripravijo odrasli prostovoljci, so zanje koristne saj lahko skozi to:

- osebno rastejo in se razvijajo. Mnogi mladostniki trpijo za pomanjkanjem samozavesti in se soočajo z drugimi osebnostnimi problemi, ki lahko vodijo v resnejše probleme; s prostovoljnim delom pa imajo možnost samouresničevanja in potrjevanja, ki prej opisane probleme blaži ali pa popolnoma odpravlja;
- Koristijo širši družbi in spoznajo pomen soogovornosti za kreiranje skupne realnosti, prav tako pa razvijajo mehanizme, ki jih tudi kasneje v življenju vodijo k družbeno odgovornemu ravnanju;
- Spoznajo realnost izven ustaljenega okolja pod kontroliranimi okoliščinami. Mnogi mladi imajo omejeno socialno mrežo in nimajo stika z drugimi družbenimi skupinami. Organizirano prostovoljno delo pa omogoča, da se z njimi srečujejo, ob enem pa jim zagotavlja varno okolje, v katerem brez izpostavljanja nevarnostim lahko spoznavajo različne, tudi marginalizirane družbene skupine;
- Nabirajo kompetence (znanja, spretnosti in odnose), ki jim koristijo kasneje tudi pri zaposlovanju. Organizirano prostovoljno delo je lahko varno okolje, za nabiranje različnih kompetenc, dovoljuje veliko učenja, preizkušanja, predvsem pa dovoljuje kreativnost in inovativnost, ki je v današnji družbi ena ključnih kompetenc. Skozi prostovoljno delo pridobljene kompetence so preizkušene v »praksi«, zato so zelo dragocene tudi kasneje na delovnem mestu.

Društvo
mladinski ceh
Rakovniška 6, 1000 Ljubljana
01 427 71 40, 031 31 30 31
www.mladinski-ceh.si
ceh@mladinski-ceh.si

Prostovoljno delo bi moralo biti v času najintenzivnejšega osebnega razvoja človeka – mladosti - v večji meri vključeno v sistem vzgoje in izobraževanja, predvsem pa si moral formalni šolski sistem s svojimi vzvodi omogočati vzgojo v smeri dojetanja prostovoljstva kot vrednote in konstantno brez prisile opozarjati na pozitivne učinke le tega.

Zaradi zaprtosti formalnega izobraževanja bi želeli zakonske podlage, ki bi omogočale večje vključevanje zunanjih akterjev, ki lahko pomagajo pri vzpodbujanju mladih za prostovoljske aktivnosti, ki lahko opravljajo aktivnosti v šolskih prostorih, ki bi imeli prednost pred komercialnimi programi, ki bi imeli možnost sodelovanja pri načrtovanju šolskih programov in podobno.

Vsakemu mladostniku bi moralo biti omogočeno prostovoljno delo (ni nujno v formalnem šolskem sistemu, pač pa izven v različnih organizacijah) – izbira, kaj in če se ga bo udeležil pa prostovoljna.

Udeležba pri prostovoljskem delu pa bi morala biti podkrepljena z veliko spodbude in zapisana ter verificirana po utečenem postopku v obliki pridobljenih izkušenj v sistemu NEFIKS, predvsem pa pozitivno sankcionirana – nagrajena v formalnem šolskem sistemu Z:

- priznavanjem prostovoljnega dela kot obvezne izbirne vsebine,
- večjimi možnostmi pri pridobivanju štipendij,
- različnimi nagradami s strani šole – javne pohvale in predstavitve,
- možnostjo izostanka določenega števila dni od pouka z namenom opravljanja prostovoljnega dela (po zgledu nekaterih tujih in domačih podjetij, ki svojim zaposlenim to že omogočajo),
- možnost vključevanja prostovoljnega dela v različne šolske predmete,
- spodbujanja delodajalcev, ki omogočajo mladim počitniško delo, da dajo prednost pri zasedbi delovnega mesta mladim, ki lahko izkažejo, da so bili vključeni v prostovoljno delo,
- da imajo mladi, ki se vključujejo v prostovoljno delo določene popuste pri javnem prevozu, prehrani, bivanju.